

Motivering av förslag till skyddsföreskrifter för kommunal vattentäkt i Önnköping, Hörby kommun – arbetsmaterial

Innehåll

Definition av förekommande begrepp i dessa föreskrifter	1
1§ Petroleumprodukter, kemiska produkter och brandfarliga vätskor	4
2§ Fordon och fordonstrafik.....	5
3§ Bekämpningsmedel	5
4§ Växtnäring	7
5§ Hantering av bark, flis, spån och timmer	7
6§ Dagvatten	8
7§ Hantering av avfall mm	8
8§ Tåktverksamhet, schakt- och anläggningsarbeten.....	10
9§ Energianläggningar	11
10§ Enskild brunnsanläggning.....	11
11§ Vaghållning	12

Definition av förekommande begrepp i dessa föreskrifter

I skyddsföreskrifterna är definierade begrepp kursiverade i respektive paragraf.

Avfall avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. (MB 15 kap 1§). I dessa föreskrifter ingår trädgårdskompost i begreppet trädgårdsavfall.

Anmälan - Viss verksamhet som bedrivs inom vattenskyddsområdet regleras av skyddsområdets föreskrifter eller annan lag. Av föreskrifterna framgår om det krävs en anmälan till tillsynsmyndigheten, vilket innebär att man minst 6 veckor i förväg anmäler en planerad förändring till tillsynsmyndigheten. Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Arbetsfordon avser fordon som huvudsakligen används som ett arbetsredskap eller för kortare förflyttningar av gods, t ex traktorer, entreprenadmaskiner, skogsmaskiner och liknande.

Brandfarliga vätskor avser vätskor med flampunkt som inte överstiger 100 C enligt Naturvårdverkets föreskrift (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid hantering av oljor och brandfarliga vätskor.

Dagvatten är tillfälligt förekommande avrinnande vatten på ytan av mark eller konstruktion som ligger öppet, synligt på ytan, t ex regnvatten, smältvatten, spolvatten, framträngande grundvatten (Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster).

Farligt avfall avser sådant avfall som beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*) i bilaga 3 till Avfallsförordningen (2020:614) eller som enligt föreskrifter har meddelats med stöd av 12 § ska anses vara farligt avfall.

Hantering avser tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning (inklusive spridning), omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden (14 kap 2§ MB).

Husbehovstäkt avser här en sänkning av markytan på yta större än 200 m² för uttag av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter som ska användas inom den egna fastigheten för eget behov. Definitionen är inte kopplad till en volym. En husbehovstäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt (Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2003:2) om prövning av täkter).

Inert avfall avser avfall som inte genomgår några väsentlig fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, bryts inte ner, brinner inte och reagerar inte på något annat sätt. Inert avfall har en total lakbarhet, ett totalt föroreningsinnehåll och en ekotoxicitet hos lakvattnet som är obetydlig och inte äventyrar kvaliteten på yt- eller grundvatten. (3 a § Förordning (SFS 2001:512) om deponering av avfall).

Kemiska produkter avser ett kemiskt ämne eller en blandning av kemiska ämnen som inte är en vara (14 kap. 2 § MB)

Kemiska bekämpningsmedel avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (14 kap 2 § MB). Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

MB avser Miljöbalken.

Motorfordon avser fordon som för sitt framdrivande är försett med motor, dock inte ett sådant eldrivet fordon som är att anse som cykel. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon (Lagen (SFS 2001:559) om vägdefinitioner).

Primär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäkten beräknas vara minst 100 dygn. Känsliga inströmningsområden beaktas även vid identifiering av primär skyddszon. Syftet med den primära skyddszonen är att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå uttagsbrunnar.

Punktbehandling avser enstaka bekämpning eller behandling av växter med en metod som medför att växtskyddsmedlet inte sprids utanför det avsedda objektet (Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel)

Punktsanering avser enstaka åtgärd som vidtas mot skadedjur och ohyra som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller tillfällig, tex råttor, möss, getingar.

Rena jordmassor avser massor som inte överskrider Naturvårds-verkets riktvärden för mindre än ringa föroreningsrisk (MRR). Alternativt massor som via provtagning visar halter som inte överskrider lokal bakgrundshalt. Vad som avses med rena massor kan variera mellan olika platser och får avgöras av den kommunala tillsynsmyndigheten.

Sekundär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.

Sekundärt skydd avser skydd mot läckage och överfyllnad, avsett att säkerställa omhändertagandet av spill och att utlakning till mark och vatten inte sker (Naturvårdverkets föreskrift (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor) Dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En tät invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Större schaktningsarbeten avser här sänkning av markytan på utstakat område för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa, ca 200 m² . Erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.

Tillstånd - Viss verksamhet som bedrivs inom vattenskyddsområdet regleras av skyddsområdets föreskrifter eller annan lag. Av föreskrifterna framgår om det krävs tillstånd av tillsynsmyndigheten, vilket innebär att man i förväg ansöker om tillstånd hos tillsynsmyndigheten. Tillstånd kan förenas med villkor som anses erforderliga för bibehållet vattenskydd.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.

Uppställning avser parkering av arbetsfordon med varaktighet över 12 timmar och att fordonet lämnats obevakat.

Växtnäring avser mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin), avloppsslam, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet. I övrigt hänvisas till branschens vedertagna begrepp.

Yrkesmässig: avser all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: ”en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer”.

I övrigt hänvisas till branschens vedertagna begrepp.

1§ Petroleumprodukter, kemiska produkter och brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter, kemiska produkter och brandfarliga vätskor med en sammanlagd volym överstigande 50 liter är **förbjudet**.

Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar samt transporter genom skyddszonerna. Ej heller avses användning i transformatorstationer på elnätet.

Undantag gäller för hantering av bitumen vid normalt förekommande underhållsarbete för statliga och kommunala vägar.

Hantering av upp till 50 l petroleumprodukt och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Motiv till föreskrift

Hantering av stora mängder petroleumprodukter och andra kemiska produkter i närheten av grundvattenmagasinet utgör en betydande risk för vattentäkten. Det är därför mycket olämpligt att hantera volymer över normal hushållsanvändning. Av den anledningen föreslås förbud av hantering överstigande en sammanlagd volym av 50 liter.

Transformatorstationer är en nödvändig anläggning där risken för läckage bedöms som liten och enligt uppgift finns sekundärskydd. En dialog med energibolagen angående skyddsåtgärder inom vattenskyddsområden bör inledas. T.ex. produktval och säkerhetsrutiner kan diskuteras.

Det är viktigt att vägar hålls i gott skick för att minimera risken för olyckor med utsläpp av förorening som följd. Därav undantag för bitumen då risken för olyckor pga dåligt vägunderhåll överväger risken vid hantering av små mängder bitumen för att laga potthål, tjälskott och sprickor.

Sekundär skyddszon

Hantering av petroleumprodukter, kemiska produkter och brandfarliga vätskor med en sammanlagd volym överstigande 150 liter kräver **tillstånd**.

Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar samt transporter genom skyddszonerna. Ej heller avses användning i transformatorstationer på elnätet.

Undantag gäller för hantering av bitumen vid normalt förekommande underhållsarbete för statliga och kommunala vägar.

Hantering av upp till 150 l petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Motiv till föreskrift

Hantering av stora mängder petroleumprodukter och andra kemiska produkter i närheten av grundvattenmagasinet utgör en betydande risk för vattentäkten. Restriktionsnivån på 150 liter är i nivå med Naturvårdsverkets förslag till ändring (remiss 2020-06-05) av föreskrift NFS 2017:5 om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av oljor och brandfarliga vätskor (tidigare 250 liter).

Transformatorstationer är en nödvändig anläggning där risken för läckage bedöms som liten och enligt uppgift finns sekundärskydd. En dialog med energibolagen angående skyddsåtgärder inom vattenskyddsområden bör inledas. T.ex. produktval och säkerhetsrutiner kan diskuteras.

Det är viktigt att vägar hålls i gott skick för att minimera risken för olyckor med utsläpp av förorening som följd. Därav undantag för bitumen då risken för olyckor pga dåligt vägunderhåll överväger risken vid hantering av små mängder bitumen för att laga potthål, tjälskott och sprickor.

2§ Fordon och fordonstrafik

Primär skyddszon
<p>Tvätt av <i>motorfordon</i>, maskiner och förbränningsmotorer med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken är förbjudet.</p> <p>Vid <i>uppställning</i> av <i>arbetsfordon</i> ska fordon vara utrustade med skyddsanordning eller placerade så att läckage till mark förhindras.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Utsläpp/spill av drivmedel vid påfyllning eller vid sabotage på uppställda fordon kan leda till att t.ex. bensin eller olja förorenar yt- eller grundvatten. Det bedöms som svårt att helt eliminera denna risk genom föreslagen skydds-föreskrift. Upplysning/information om riskkällor bör därför delges verksamhetsutövare och boende inom skyddsområdet.</i></p> <p><i>Gällande fordonstvätt är det inte bara tvättkemikalierna i sig som utgör en risk för försämrade vattenkvalitet utan också de ämnen som fettas av från fordon såsom tungmetaller, asfalt- och oljerester. Om fordonstvätt med avfettningsmedel ska bedrivas bör det göras på en plats där föroreningarna förhindras att nå vattentäkten. Föreskrifterna möjliggör avspolning med kallvatten vilket bedöms kunna genomföras utan risk för grundvattenpåverkan.</i></p>
Sekundär skyddszon
<p>Tvätt av <i>motorfordon</i>, maskiner och förbränningsmotorer med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken är förbjudet.</p> <p>Vid <i>uppställning</i> av <i>arbetsfordon</i> ska fordon vara utrustade med skyddsanordning eller placerade så att läckage till mark förhindras.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Utsläpp/spill av drivmedel vid påfyllning eller vid sabotage på uppställda fordon kan leda till att t.ex. bensin eller olja förorenar yt- eller grundvatten. Det bedöms som svårt att helt eliminera denna risk genom föreslagen skydds-föreskrift. Upplysning/information om riskkällor bör därför delges verksamhetsutövare och boende inom skyddsområdet.</i></p> <p><i>Gällande fordonstvätt är det inte bara tvättkemikalierna i sig som utgör en risk för försämrade vattenkvalitet utan också de ämnen som fettas av från fordon såsom tungmetaller, asfalt- och oljerester. Om fordonstvätt med avfettningsmedel ska bedrivas bör det göras på en plats där föroreningarna förhindras att nå vattentäkten. Föreskrifterna möjliggör avspolning med kallvatten vilket bedöms kunna genomföras utan risk för grundvattenpåverkan.</i></p>

3§ Bekämpningsmedel

Primär skyddszon
<p>All <i>hantering</i> av <i>kemiska bekämpningsmedel</i> utomhus är förbjuden.</p> <p>Med <i>hantering</i> avses här inte transporter genom skyddszonen.</p> <p>Undantag gäller för ogräsättika, klass 3.</p> <p>Undantag gäller för enstaka användning som har karaktär av <i>punktsanering</i> av ohyra och skadedjur eller <i>punktbehandling</i> av enskilda växter som har sådan begränsad omfattning att människors hälsa eller miljön inte riskerar att skadas under förutsättning att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.</p>

Motiv till föreskrift

Hantering av bekämpningsmedel i den primära zonen bedöms utgöra en betydande risk för vattentäkten. Föreslagen skydds-föreskrift bedöms medföra en långtgående minimering av risken. Enligt förslag på ändring i SFS 2014:425 om bekämpningsmedel kan det komma att bli förbud för användning av privat användning av växtskyddsmedel. Föreskriften medger undantag för ogräsättika, klass 3, som inte bedöms påverka vattentäkten negativt. Det finns ca 80 villaträdgårdar samt 9 jordbruk/jordbruksmarker som berörs av föreskriften i primär zon.

Föreskrifterna medger undantag för användning som har karaktär av punktsanering för att möjliggöra bekämpning av t.ex. råttor och getingbon samt undantag för punktbehandling av enstaka enskilda växter för att möjliggöra bekämpning av tex jätteloka och andra invasiva arter. Enligt definition avser punktbehandling en metod som medför att växtskyddsmedlet inte sprids utanför det avsedda objektet. Det finns i dagsläget inga kända invasiva arter enligt kommunekologen och artportalen.

Sekundär skyddszon

Icke yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel utomhus är **förbjuden**.

Med hantering avses här inte transporter genom skyddszonen.

Undantag gäller för ogräsättika, klass 3.

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver **tillstånd**.

Med hantering avses här inte transporter genom skyddszonen.

Undantag från förbud/tillstånd ovan gäller för enstaka användning som har karaktär av punktsanering av ohyra och skadedjur eller punktbehandling av enskilda växter som har sådan begränsad omfattning att människors hälsa och miljön inte riskerar att skadas under förutsättning att åtgärderna sker på ett fackmannamässigt sätt.

Motiv till föreskrift

Hantering av bekämpningsmedel i den sekundära zonen bedöms utgöra en betydande risk för vattentäkten. Föreslagen skydds-föreskrift bedöms medföra en långtgående minimering av risken. Den yrkesmässiga hanteringen är mer reglerad i befintlig lagstiftning och därmed mer kontrollerad jämfört med den icke yrkesmässiga hanteringen. Detta motiverar att tillståndsgivning för yrkesmässig hantering är tillräcklig i den sekundära zonen medan förbud bedöms krävas för icke-yrkesmässig hantering. Restriktion är i enlighet med förslag på ändring i SFS 2014:425 om bekämpningsmedel där det kan komma att bli förbud för användning av privat användning av växtskyddsmedel.

Vid tillståndsgivning för yrkesmässig spridning kan krav ställas som begränsar användningen av t.ex. lätttrörliga bekämpningsmedel enligt Macro DB. Det bör vara ett långsiktigt mål att kemikalieintensiv odling undviks inom vattenskyddsområdet (förekommer ej i dagsläget). Det finns ca 35 villaträdgårdar och 13 jordbruk/jordbruksmarker som berörs av föreskriften. En ansökan om tillstånd för spridning av bekämpningsmedel inkom 2014 gällande Önnepköp 5:32 (Önnepköps idrottsförening).

Undantag görs för användning som har karaktär av punktsanering för att möjliggöra bekämpning av t.ex. råttor och getingbon samt undantag för punktbehandling av enstaka enskilda växter för att möjliggöra bekämpning av tex jätteloka och andra invasiva arter. Enligt definition avser punktbehandling en metod som medför att växtskyddsmedlet inte sprids utanför det avsedda objektet. Det finns i dagsläget inga kända områden enligt kommunekologen och artportalen.

4§ Växtnäring

Primär skyddszon
<p>Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjudet.</p> <p>Yrkesmässig spridning av växtnäring kräver anmälan.</p> <p>Ändring av befintlig eller anläggning av ny gödselanläggning kräver anmälan.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Det bedöms att hantering av växtnäringsämnen inom lantbruket redan idag (2021) regleras genom omfattande och detaljerade bestämmelser. Bland annat anger förordning SFS 1998:915 om miljöhänsyn i jordbruket långtgående regler för spridning av gödselmedel. Därutöver anges i Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2004:62 om miljöhänsyn i jordbruket regler för begränsning av antalet djur i ett jordbruk, lagring och spridning av stallgödsel samt krav för när åkermark skall anses höst- eller vinterbevuxen.</i></p> <p><i>Föreslagna föreskrifter inkl. övriga regleringar bedöms medföra en långtgående minimering av risken.</i></p>
Sekundär skyddszon
<p>Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjudet.</p> <p>Undantag gäller för tillfällig lagring, i form av stuka i fält, på upp till tre veckor under förutsättning att dialog om lämplig placering först hålls med kommunala nämnden för miljöfrågor.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Det bedöms att hantering av växtnäringsämnen inom lantbruket redan i dag (2021-11-08) regleras genom omfattande och detaljerade bestämmelser. Bland annat anger förordning SFS 1998:915 om miljöhänsyn i jordbruket långtgående regler för spridning av gödselmedel. Därutöver anges i Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2004:62 om miljöhänsyn i jordbruket regler för begränsning av antalet djur i ett jordbruk, lagring och spridning av stallgödsel samt krav för när åkermark skall anses höst- eller vinterbevuxen. Undantag för lagring av stuka i fält upp till tre veckor i sekundär zon görs för att lantbrukarens ska klara nermyllningskraven i föreskriften.</i></p> <p><i>Föreslagna föreskrifter inkl. övriga regleringar bedöms medföra en långtgående minimering av risken.</i></p>

5§ Hantering av bark, flis, spån och timmer

Primär skyddszon
<p>Upplag av bark, flis, spån och timmer är förbjudet.</p> <p>Undantag gäller för lagring av obehandlat virke för uppvärmning för husbehov.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Lakvatten från stora timmerupplag utomhus kan förorena grundvatten med vedämnen och fenoler. Även om det inte förekommer något direkt skogsbruk inom skyddsområdet så angränsar det dock till skogsmark i flera riktningar och det bedöms därmed finnas en sannolikhet att jordbruksmark kan övergå till skogsbruksmark i framtiden. Det skulle kunna bli aktuellt med upplag av bark, flis och timmer från skog inom skyddsområdet, vilket skydds föreskriften förhindrar.</i></p> <p><i>Lagring för uppvärmning för husbehov innebär mindre upplagsstorlek och undantas därför restriktioner.</i></p>
Sekundär skyddszon
<p>Upplag av bark, flis, spån, och timmer som varar mer än 6 månader är förbjudet.</p> <p>Undantag gäller för lagring av obehandlat virke för uppvärmning för husbehov.</p>

Bevattning av timmerupplag är **förbjudet**.

Motiv till föreskrift

Lakvatten från stora timmerupplag utomhus kan förorena grundvatten med vedämnen och fenoler. Även om det inte förekommer något direkt skogsbruk inom skyddsområdet så angränsar det dock till skogsmark i flera riktningar och det bedöms därmed finnas en sannolikhet att jordbruksmark kan övergå till skogsbruksmark i framtiden. Till skillnad från primär zon kan upplag av tillfällig karaktär utan bevattning godtas inom sekundär zon.

Lagring för uppvärmning för husbehov innebär mindre upplagsstorlek och undantas därför restriktioner.

6§ Dagvatten

Primär skyddszon

Nyanläggning för infiltration av *dagvatten*, dräneringsvatten eller motsvarande som kommer från vägområde eller från annan fastighet än enbostadshus kräver **tillstånd**.

Motiv till föreskrift

Dagvatten inom detaljplanerat område definieras som avloppsvatten enligt MB och medför därför automatiskt tillståndsplikt enligt 3§ Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Då delar av den primära zonen ligger utanför detaljplan och kommunalt verksamhetsområde för dagvatten bedöms det motiverat med en paragraf om tillståndsplikt för ytterligare dagvattenutsläpp i den primära zonen.

I riskanalysen har även hushållspillvatten identifierats som en riskkälla. Riskerna bedöms dock kunna minimeras med befintlig lagstiftning då det alltid är krav på tillstånd för enskilda avlopp. Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanläggningar medför krav på hög skyddsnivå inom vattenskyddsområde.

7§ Hantering av avfall mm

Primär skyddszon

Förvaring av *avfall* direkt på mark är **förbjudet**.

Undantag gäller om förvaring sker på ett tätt underlag utan möjlighet till avrinning eller infiltration. Från förbudet undantas trädgårdsavfall, *rena jordmassor* och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta.

Eldning och nedgrävning av annat avfall än trädgårdsavfall är **förbjudet**.

Deponering av snö som härrör från trafikerade ytor utanför den primära skyddszonen är **förbjuden**.

Återfyllnad eller annan användning av avfall, massor med okänt föroreningsinnehåll eller massor som är förorenade är **förbjudet**.

Undantag gäller för avfall eller jordmassor som via provtagning visats innehålla halter understigande bakgrundshalt eller mindre än ringa risk enligt Naturvårdsverkets handbok 2010:1.

Förvaring av farligt avfall utöver normala hushållsmängder kräver **anmälan**.

Farligt avfall ska förvaras på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Motiv till föreskrift

Förvaring av avfall direkt på mark som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten är olämpliga i ett vattenskyddsområde och omfattas därför av skyddsföreskrifterna. Underlaget ska vara tätt utan möjlighet till avrinning eller infiltration. Trädgårdsavfall, jordmassor under MRR och annat inert avfall anses inte utgöra någon risk och undantas därför från förbudet.

Eldning av avfall samt nedgrävning av avfall kan leda till läckage av miljöfarliga ämnen som kan sprida sig till grundvattnet.

Genom anmälan för förvaring av farligt avfall utöver normala hushållsmängder kan krav på försiktighetsmått ställas, tex val av plats och skyddsåtgärder.

Snö från trafikerade ytor kan innehålla miljöfarliga ämnen som kan sprida sig till grundvattnet, varför deponering från område utanför den primära skydds-zonen är olämpligt.

För att ytterligare minimera föroreningsrisken bör tillsyn av kända och möjligen förorenade områden genomföras samt tillsyn på verksamhetens avfallshantering.

Inom primär zon ligger en återvinningsstation för förpackningar. Denna bedöms inte som någon risk i sig då förvaring sker i täta containers.

Sekundär skyddszon

Förvaring av avfall direkt på mark är **förbjudet**.

Undantag gäller om förvaring sker på ett tätt underlag utan möjlighet till avrinning eller infiltration. Från förbudet undantas trädgårdsavfall, *rena jordmassor* och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta.

Eldning och nedgrävning av annat avfall än trädgårdsavfall är **förbjudet**.

Deponering av snö som härrör från trafikerade ytor utanför vattenskyddsområdet är **förbjudet**.

Återfyllnad eller annan användning av avfall, massor med okänt föroreningsinnehåll eller massor som är förorenade är **förbjudet**.

Undantag gäller för avfall eller jordmassor som via provtagning visats innehålla halter understigande bakgrundshalt eller mindre än ringa risk enligt Naturvårdsverkets handbok 2010:1

Förvaring av farligt avfall utöver normala hushållsmängder kräver **anmälan**.

Farligt avfall ska förvaras på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Motiv till föreskrift

Förvaring av avfall direkt på mark som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten är olämpliga i ett vattenskyddsområde och omfattas därför av skyddsföreskrifterna. Underlaget ska enligt definition vara tätt utan möjlighet till avrinning eller infiltration. Trädgårdsavfall, jordmassor under MRR och annat inert avfall anses inte utgöra någon risk och undantas därför från förbudet.

Eldning av avfall samt nedgrävning av avfall kan leda till läckage av miljöfarliga ämnen som kan sprida sig till grundvattnet.

Genom anmälan för förvaring av farligt avfall utöver normala hushållsmängder kan krav på försiktighetsmått ställas, tex val av plats och skyddsåtgärder.

Snö kan innehålla miljöfarliga ämnen som kan sprida sig till grundvattnet, varför deponering från område utanför vattenskyddsområdet är olämpligt.

För att ytterligare minimera föroreningsrisken bör tillsyn av kända och möjligen förorenade områden genomföras samt tillsyn på verksamhetens avfallshantering.

8§ Täktverksamhet, schakt- och anläggningsarbeten

Primär skyddszon
<p>Nytablering av yrkesmässig täktverksamhet är förbjudet.</p> <p>Husbehovstäkt kräver tillstånd.</p> <p>Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrhningar och liknande undersökningsarbeten kräver tillstånd.</p> <p>Undantag gäller för erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.</p> <p>Undantag gäller för normalt förekommande underhållsåtgärder som är av lokal omfattning för kommunal och statlig väg, men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.</p> <p>Undantag gäller för akuta åtgärder som måste genomföras för att undvika risk för människor hälsa eller miljön. I det akuta skedet ska dock kontakt tas (och dokumenteras) med kommunens nämnd för miljöfrågor inom 36 timmar.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Materialtäkt ökar markens och vattnets sårbarhet genom att det naturliga skyddet mot föroreningar tas bort. Med föreslagen skydds-föreskrift för täktverksamheter förhindras etablering av framtida sådana. Genom krav på tillstånd för husbehovstäkter, större schaktningsarbete, sprängning av berg, pålning, spontning, borrhning och liknande undersökningsarbete ges tillståndsmyndigheten möjlighet att ställa krav på relevanta skyddsåtgärder.</i></p> <p><i>Det är viktigt att vägar hålls i gott skick för att minimera risken för olyckor med utsläpp av förorening som följd, därav undantag för vägunderhåll.</i></p> <p><i>Föreslagna föreskrifter bedöms medföra en långtgående minimering av risken.</i></p>
Sekundär skyddszon
<p>Nytablering av täktverksamhet är förbjudet.</p> <p>Husbehovstäkt kräver tillstånd.</p> <p>Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrhningar och liknande undersökningsarbeten kräver tillstånd.</p> <p>Undantag gäller för erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.</p> <p>Undantag gäller för normalt förekommande underhållsåtgärder som är av lokal omfattning för kommunal och statlig väg, men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.</p> <p>Undantag gäller för akuta åtgärder som måste genomföras för att undvika risk för människor hälsa eller miljön. I det akuta skedet ska dock kontakt tas (och dokumenteras) med kommunens nämnd för miljöfrågor inom 36 timmar.</p> <p>Motiv till föreskrift</p> <p><i>Med föreslagen skydds-föreskrift för täktverksamheter förhindras etablering av framtida sådana. Genom krav på tillstånd för husbehovstäkter, större schaktningsarbete, sprängning av berg, pålning, spontning, borrhning och liknande undersökningsarbete ges tillståndsmyndigheten möjlighet att ställa krav på relevanta skyddsåtgärder.</i></p>

Det är viktigt att vägar hålls i gott skick för att minimera risken för olyckor med utsläpp av förorening som följd, därav undantag för vägunderhåll.

Föreslagna föreskrifter bedöms medföra en långtgående minimering av risken.

9§ Energianläggningar

Primär skyddszon

Ytterligare anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg och grundvatten är **förbjudna**.

Ytterligare anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi ur jord kräver **tillstånd**.

Energianläggningar som inte längre är i bruk ska **anmälas**.

Motiv till föreskrift

Föreskrifterna anger förbud för ytterligare anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg och grundvatten på grund av risken för utsläpp av kollektorvätska vid defekter i anläggningen samt att samma akvifer då används som kommunens vattentäkt. En eventuell höjning av grundvattentemperaturen i marken kan medföra försämrade vattenkvalitet.

Lagring och utvinning av jordvärme påverkar inte vattentäkten på samma sätt samt att riskerna med jordvärme idag är begränsande i och med användningen av bioetanol varför tillståndsplikt för jordvärme bedöms vara en tillräcklig restriktion.

Äldre anläggningar som inte utnyttjas längre utgör en potentiell fara för vattenskyddet om de inte tätas på rätt sätt. Vid brand, utsläpp och översvämning kan då föroreningar ledas rakt ner i akvifären. Med anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor kan krav på försiktighetsmått ställas.

Sekundär skyddszon

Ytterligare anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord, berg, och grundvatten kräver **tillstånd**.

Energianläggningar som inte längre är i bruk ska **anmälas**.

Motiv till föreskrift

Inom sekundär zon bedöms riskerna kunna hanteras genom krav i tillstånd.

Äldre anläggningar som inte utnyttjas längre utgör en potentiell fara för vattenskyddet om den inte tätas på rätt sätt. Vid brand, utsläpp och översvämning kan då föroreningar ledas rakt ner i akvifären. Med anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor kan krav på försiktighetsmått ställas.

10§ Enskild brunnsanläggning

Primär skyddszon

Ny brunnsanläggning för uttag av grundvatten från berg och jord kräver **tillstånd**.

Brunnsanläggning som inte längre är i bruk ska **anmälas**.

Motiv till föreskrift

Föreslaget skyddsområde ska säkerställa vattentillgång och kvalitet. Därför bör ny brunnsanläggning tillståndsprövas med avseende på exempelvis uttagsmängd och anläggningens tekniska utformning.

Brunnar som inte längre är i bruk utgör en potentiell fara för vattenskyddet om den inte tätas på rätt sätt. Vid brand, utsläpp och översvämning kan då föroreningar ledas rakt ner i akvifären. Genom anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor kan krav på försiktighetsmått ställas.

Sekundär skyddszon

Ny brunnsanläggning för uttag av grundvatten från berg kräver **tillstånd**.

Borrad brunnsanläggning som inte längre är i bruk ska **anmälas**.

Motiv till föreskrift

Föreslaget skyddsområde ska säkerställa vattentillgång och kvalitet. Därför bör ny borrad brunnsanläggning tillståndsprövas med avseende på exempelvis uttagsmängd och anläggningens tekniska utformning. I den sekundära zonen bedöms att inga krav behöver ställas på jordbrunnar eftersom dessa inte använder samma akvifer som kommunens vattentäkt.

Brunnar som inte längre är i bruk utgör en potentiell fara för vattenskyddet om den inte tätas på rätt sätt. Vid brand, utsläpp och översvämning kan då föroreningar ledas rakt ner i akvifären. Genom anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor kan krav på försiktighetsmått ställas.

11§ Väghållning

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus är **förbjudet**.

Spridning av vägsalt i halkbekämpningssyfte kräver **anmälan**.

Undantag gäller för saltinblandad sand (max 2 % salt).

Motiv till föreskrift

Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus kan innehålla ämne som är skadliga för vattentäkten därav förbud.

Halkbekämpning med vägsalt är viktigt för att undvika olyckor med utsläpp av förorening som följd. Genom anmälan för spridning av vägsalt kan krav ställas på försiktighetsmått, tex provtagning och redovisning av mängder.

Restriktioner för spridning av vägsalt för dammbindning på grusvägar bedöms inte behövas då detta normalt endast sker en gång per år.

Inga skydds-föreskrifter avseende reglering av farligt gods eller tung trafik föreslås.

Motivet till detta är främst att vattenskydds-föreskrifter är ett ineffektivt sätt att införa begränsningar på vägnätet och att endast polisen har behörighet att ingripa mot trafikanter. I Trafikverkets regler för vägars och gators utformning (TRV 2015:086) anges att grundvattenförekomster som kan vara viktiga för framtida vattenförsörjning, vid behov ska skyddas mot infiltration av dagvatten och utsläpp i samband med olyckor. Den främsta riskreducerande åtgärden bör alltså vara dialog med väghållaren om olycksförhindrade och konsekvensreducerande åtgärder, t.ex. avkörningshinder eller täta diken längs vägen.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus är **förbjudet**.

Motiv till föreskrift

Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus kan innehålla ämne som är skadliga för vattentäkten därav förbud.

Inga skydds-föreskrifter avseende reglering av farligt gods eller tung trafik föreslås.

Motivet till detta är främst att vattenskyddsöreskrifter är ett ineffektivt sätt att införa begränsningar på vägnätet och att endast polisen har behörighet att ingripa mot trafikanter. I Trafikverkets regler för vägars och gators utformning (TRV 2015:086) anges att grundvattenförekomster som kan vara viktiga för framtida vattenförsörjning, vid behov ska skyddas mot infiltration av dagvatten och utsläpp i samband med olyckor. Den främsta riskreducerande åtgärden bör alltså vara dialog med väghållaren om olycksförhindrade och konsekvensreducerande åtgärder, t.ex. avkörningshinder eller täta diken längs vägen.